

ÉLETTÜNK

XLV. évf. 1. szám (45. Jg. Nr. 1)

Az európai magyar katolikusok lapja

2013. január

AZ EGYHÁZ KARITATÍV SZOLGÁLATÁRÓL

Új pápai dokumentum a
katolikus karitásról

XVI. Benedek pápasága kezdetétől megjelölte az utat az Egyház számára, hogy miként gyakorolja a szeretet cselekedeteit, amelyek szorosan természetéhez tartoznak. Már *Deus caritas est* kezdetű enciklikájában is kifejezetten foglalkozik ezzel a témával. A mostani dokumentum, az *Intima Ecclesiae natura* (Az Egyház benső természete) kezdetű motu proprio azt fejtja ki, a püspökök milyen sajátos felelősséget viselnek az Egyház karitatív szolgálata területén. (A motu proprio latin kifejezés arra utal, hogy a pápa saját kezdeményezésére hozta meg a dokumentumra vonatkozó döntést.) A dokumentumot XVI. Benedek november 11-én írta alá, és december 10-én lépett életbe.

Az új pápai motu proprio felsorolja azokat az ismérveket, amelyekhez igazodnia kell az Egyház által létrehozott karitatív intézményeknek, mint például a karitászok, továbbá a szerzetesrendek által fenntartott szervezetek és végül a hívő emberek spontán kezdeményezései által létrehozott jótékonyági szervezetek. Teológiai szempontból alapvetésként kiemeli, hogy a szeretetszolgálat az Egyház alaptermészetéhez tartozik. Isten Igéjének hirdetése és a szentségek kiszolgáltatása mellett a karitatív szolgálat is kifejezetten egyházi feladat, és ennél fogva a püspök felelőségi körébe tartozik.

A motu proprio tehát részletesen foglalkozik az egyházmegye püspökének e téren betöltött szerepével és felelősségével. Többek között azzal, hogy örködni kell a kánoni szempontból hatáskörébe tartozó karitatív szervezetek felett, amint azok fölött is, amelyek ténylegesen saját székhelyük területén működnek. Felelősége, hogy összehangolja a különböző szervezetek tevékenységét azzal együtt, hogy tiszteletben tartja mind egyik sajátos identitását. Örködik a szeretetszolgálatban tevékenykedő személyek kiválasztásán és megfelelő képzésén oly módon, hogy a Katolikus Egyházra visszavezethető kezdeményezések összhangban legyenek a kánoni és polgári törvényekkel egyaránt. Fontos, hogy a különböző karitatív szervezetek ne fogadjanak el olyan támogatást, amellyel a katolikus tanítással ellentéző tevékenységre kényszeríthetnék őket.

A dokumentum hangsúlyozza, hogy a karitatív szolgálat az Egyház küldetésének alapvető dimenziója és önmaga lényegének kifejeződése. Minden hívő embernek joga és kötelessége, hogy személyesen is elkötelezze magát abban, hogy Krisztus új parancsa, a szeretet törvénye szerint éljen. A katolikus karitatív szervezetek nem szorítkozhatnak egyedül adományok, segélyek gyűjtésére és szétosztására, hanem kivételes figyelemmel forduljanak az elesettekhez. Az Evangélium szellemében segítsék elő a keresztény közösségekben a megosztásra, a tiszteletadásra és a szeretetre való nevelést.

(Folytatás a 2. oldalon)

Esztergomi Boldog Özséb
ünnepe: január 20.
(Márianosztra, pálos kegytemplom)

BOLDOG ÖZSÉB

Boldog Özséb nevéhez fűződik az egyetlen magyar eredetű férfi szerzetesrend, a pálosok alapítása és megszervezése, amely mind vallási, mind művelődésügyi téren igen jelentős szerepet játszott nemcsak hazánk, hanem a szomszédos népek kultúrájának történetében is.

Az egykori esztergomi kanonok lelkét és szándékát a szenvedések érelték meg. A tatárjárás idején a válságból kivezető utat az egyéni példaadásban, az engesztelésben, a szeretetben és Krisztus keresztjének különös tiszteletben jelölte meg.

Özséb Esztergomban, Magyarország akkori fővárosában született 1200 körül. A krónikás, P. Gyöngyösi Gergely pálos történetíró kiemeli, hogy Özséb már igen korán megtanulta a betűvetést, és a könyvekhez jobban vonzódott, mint a játékokhoz. Hosszú imák, sok böjt és elmélkedések érelték hivatását. Szemléldő hajlama egyre erősebben nyilvánult meg, és szinte „predesztinálta” a remeteségre. Miután pappá szentelték, „mindennap mély áhítattal mutatta be a szentmisét, ami akkor ritka és szokatlan dolog volt”. A krónikás szerint olyan filozófiát tanított, amely nem az emberek, hanem Isten tetszését vívta ki. Hamarosan tagjai sorába iktatta Özsébet az esztergomi főkáptalan: kanonok lett. Özséb oly áhítattal végezte a papi zsolozsmát és a szentmise bemutatását, hogy mély benyomást tett mindazokra, akik csak látták, és buzgósa Isten szeretetére gyullasztott mindenkit. Feljegyezték róla, hogy „egyetlen percet sem hagyott kihasználatlanul”: könyveket írt, de ezeknek még a címét is elsodorták a történelem pusztításai.

Mint kanonok, minden jövedelmét a szegények szolgálatára fordította. Vendégszerető háza közismert volt Esztergomban. Kapuja tárva-nyitva állott boldog-boldogtalan számára. A szegényeket nemcsak ruházta, nemcsak testüket táplálta, hanem lelkükkel is törődött. Az egyszerű, tanulatlan emberek oktatására fordította szabad idejét.

(Folytatás a 6. oldalon)

MAGYAR SORSKÉRDÉSEK

Írta: Czakó Gábor

Szabad-e levegőt venni? 36 Celsius fokosnak lenni? Ha kérdik, megmondani, hogy magyar vagyok? Izgalommentesen, se félve, se támadva, mintha azt mondanám: májas hurka...

Szabad-e emlékjelet állítani a nemzeti hagyomány egyik legfontosabb állatának, a sasmadárnak, amely fölhozta az alvilágból mondahősünket, Fehérlófiát, ami, vagy inkább, aki Emese özányánk álmában Turul néven ősapánk volt, vagy – ismét ami – keringett a sík mezőn legeltető őseink fölött ebédre való rágcsálókát keresve. A magyar pásztor figyelte útját, mert ott, ahol pocok van, ott magvas füveket nevel a táj, oda érdemes hajtani a nyáját.

Szabad-e elgondolkodni régi mondákon és természeti tapasztalatokon, melyek, lám, mily finoman szőttek össze eget és földet közös emlékezetünkben? Példát vehetünk-e a zsidókról, akik ma is idézgetik a történelem előtti ősatyáik tetteit?

Szabad-e a magyarnak normálisan gondolkodnia? Békét keresve, senkit és semmi jót nem támadva megértenie saját múltját? Tanulni belőle, minden javát, apró kincsét megőrizni, ugyanakkor tudni, hogy az utolsó vacsorát nem lehet még egyszer megenni. Egyetlen pillanatilag sem hátrálhatunk vissza a tegnapha: nem ugorhatjuk át keresztényiségünk évezredét, az utóbbi századok háborúit, forradalmait, technikai vívmányait – veszteségeinket és a tanulságokat.

Minden nép múltja talapzatán áll, de nem holt emlékműként, hanem eleven

életként éli apái emlékét meg a jelent, éberen figyeli kihívásait, és dolgozik a jövőjén. Vagyis nem meredt szoborrá, hanem gondolkodik és cselekszik. Fölmeri helyzetét.

Tudja, hogy van, amiből nem engedhet, például a múltjából, nyelvéből, hagyományából, öntudatából, melyeket előd-nemzedékek ezrei formáltak a történelem kikutathatatlan mélységeiben. Ezért például bárhol, bármikor ki meri mondani, nyugodtan, a lehető legtermészetesebben, hogy „magyar vagyok”, nézzenek rá bárhogy idegenek vagy eltévedt nyelvtársak. Ugyanakkor nem fordul vissza, mert észben tartja Kölcsey figyelmeztetését: „Régi kor árnya felé visszamerengni mit ér?” A merengés ködbe veszejt, kábít, összekeveri az álmot a valósággal. De figyel Vörösmartyra is:

„Háború van most a nagy világban,
Isten sírja reszket a szent honban.”

Ha kinyitjuk az újságot, a leggyakoribb címszavak között találjuk a háborút. A fegyveres összecsapások mellett pénzügyi, gazdasági, ökológiai, információs, politikai – szóval mindenféle – csatározások folynak különféle látható és láthatatlan hatalmasságok, valamint a népek között. Természetesen a filmekben is, hiszen a művészet akkor is igazat mond, amikor hazudik, hiszen az alkotó(i) lelkét vetíti közönsége elé. Gyakran biz' szörnyeket...

(Folytatás a 6. oldalon)

NEM EGY, HANEM EZER NYELVEN BESZÉL A MAI EGYHÁZ

Tíz éve esztergom-budapesti érsek Erdő Péter

II. János Pál pápa 2002. december 7-én nevezte ki Erdő Pétert az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye élére, majd 2003-ban bíborossá kreálta. Érseki kinevezése tizedik évfordulója alkalmából az MTI-nek adott interjújában az Egyház karitatív és oktatási munkájáról szolt, továbbá a cigánypasztoráció kapcsán arról is: fontos tudatosan ellenállni mindenfajta etnikai, vallási, nemzetiségi provokációnak, és az ilyen helyzetekben újra és újra meg kell szólalni.

Erdő Péter bíboros elmondta: nagy eredménynek tartja, hogy az elmúlt tíz évben itthon sok olyan helyre, plébániára is eljutott, ahol esztergomi érsek még sohasem járt.

Felidézte: talán a legelső feladat, amelyet érseki beiktatása után meg szeretett volna kezdeni, az volt, hogy a főegyházmegye minden pappal elbeszélgessen. Ezt követte a plébániák végiglátogatása. Ilyen mélységű személyes főpásztori látogatás az egyházmegyében legutóbb 1934-ben volt.

A másik fontos teendőnek azt érezte, hogy felújítsák a plébániái missziókat. Elmondta: ma Budapesten és a főegyházmegye más részeiben is azt látni, hogy a templomok előtti keresztetekre a missziók alkalmával új felírások és újabb dátumok kerültek. Ez a fajta plébániái misszió összegződött a 2007-es városszomszóiában. „Azt hiszem, ez volt a legszebb eseménysorozata a szolgálat el-

Élni kell a mai kommunikációs eszközökkel

ső éveinek” – tette hozzá az esztergom-budapesti érsek.

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnöke nagy feladatnak nevezte, hogy röviden, a mai kommunikáció lehetőségeinek megfelelően adják át hitüket, tudva ugyanakkor, hogy vannak olyan kommunikációs utak, amelyeken a katolikus hit teljes tartalma nem adható át.

(Folytatás a 6. oldalon)

